

WELKE IMPACT HEEFT DE TAXSHIFT OP HET NETTO-INKOMEN VOOR WERKNEMERS?

De voorbije weken hebben we een overzicht gegeven van de impact in ons land van de taxshift. We hebben daarbij vastgesteld dat er sinds 2016 een reële daling is doorgevoerd van de loonkosten voor de ondernemingen. Ook voor bedrijven die de eerste keer werkgever worden van een vaste werknemer, is er een zeer belangrijke vermindering van de sociale bijdragen. Vorige week hebben wij nog aandacht besteed aan de bijkomende loonkostendaling door de bijzondere doelgroepenvermindering in Vlaanderen. We kunnen dus concluderen dat er voor werkgevers een belangrijke vermindering van de loonkosten is doorgevoerd.

SOCIALE ZAKEN

Chris Botterman, hoofd Sociale Zaken Boerenbond

In deze bijdrage willen we even blijven stilstaan bij het netto-inkomen van de werknemers. In het Zomerakkoord van de regering-Michel 1 is er ook een belangrijk bedrag uitgetrokken voor de ondersteuning van de koopkracht van werknemers. Ook het netto-inkomen van werknemers is erop vooruitgegaan.

Van brutoloon naar nettoloon

Wij hebben eerder in *Boer&Tuinder* aandacht besteed aan wat de werkgever aan bijkomende lasten moet dragen bovenop het brutoloon. In ons systeem van sociale zekerheid bestaat er een werkgeversbijdrage voor de sociale zekerheid. Hier is een belangrijke ingreep gebeurd door de taxshift. Vandaag besteden we aandacht aan wat er van het brutoloon afgaat. De werknemer kan immers niet het volledige brutoloon voor zich houden. Er zijn een aantal verminderingen waarmee je rekening moet houden, zoals de persoonlijke socialezekerheidsbijdrage en de bedrijfsvoorheffing. Ook hier zijn er enkele belangrijke aanpassingen gebeurd.

Persoonlijke socialezekerheidsbijdrage

Iedereen die loontrekkende is, moet ook een zelf een socialezekerheidsbijdrage laten inhouden op zijn of haar

loon. Deze sociale bijdrage bedraagt in principe 13,07% die wordt ingehouden op het brutoloon aan 108%. Het brutoloon wordt voor de berekening van de sociale bijdragen altijd verhoogd met 8% omdat elke arbeider vier weken vakantie kan nemen. Voor deze periode wordt het loon niet rechtstreeks door de werkgever betaald maar door de Rijksdienst Jaarlijkse Vakantie of door het Vakantiefonds. De werknemers moeten ook sociale rechten kunnen opbouwen op de tegenwaarde van deze vier weken; daarom wordt het loon met 8% verhoogd: één week is 2% en er zijn 50 weken per jaar als men de 10 feestdagen buiten beschouwing laat. Het is natuurlijk wel de werkgever die instaat voor de financiering van dit vakantiegeld. Er wordt elk kwartaal 5,57% aan de RSZ betaald en een keer per jaar 10,27% op de loonmassa van het afgelopen jaar.

Conclusie. In principe wordt het brutoloon verminderd met 13,07%.

Sociale werkbonus

Sinds enige tijd is het zo dat voor niet alle werknemers in de private sector de volledige 13,07% aan persoonlijke sociale bijdrage wordt geïnd. Voor de werknemers die per maand een brutoloon hebben dat een bepaald plafond niet overstijgt, is de sociale werkbonus ingevoerd. Er wordt een forfaitaire korting op de persoonlijke socialezekerheidsbijdragen voorzien en bijkomend nog een aanvullend bedrag tot een brutoloon van 2510,47 euro

per maand vanaf 2018. Dit wil zeggen dat elke arbeider die een brutoloon per uur heeft van minder dan 15 euro ook in aanmerking komt voor de vermindering van de sociale bijdragen die hij moet laten inhouden op zijn loon.

De impact van de sociale werkbonus is vrij groot. We zullen dat verder zien aan de hand van een aantal voorbeelden. We kunnen stellen dat bijvoorbeeld vanaf 1 januari 2018 voor een werknemer die een brutoloon verdient van 12 euro per uur de sociale bijdragen ten laste van de werknemer dalen van 3089,62 euro op jaarbasis tot 1137,73 euro: dit is ongeveer een daling met twee derde! We komen daar later op terug aan de hand van enkele voorbeelden.

De sociale werkbonus is in de loop van de laatste jaren verhoogd en ook het loonplafond tot waar de sociale werkbonus wordt toegepast, is verhoogd. Vanaf het eerste kwartaal van 2018 wordt er voor de laagste lonen een forfaitaire korting toegekend van 213,48 euro, en dan nog een aanvullende korting voor zover het brutoloon niet hoger is dan 2510,47 euro per maand.

De toepassing van de sociale werkbonus heeft voor gevolg dat het belastbaar loon van de werknemer stijgt en dat bijgevolg uiteindelijk ook het netto-inkomen van de werknemer hoger is.

Opmerking. We willen ten slotte opmerken dat er geen sociale werkbonus wordt toegepast voor seizoenpersoneel. Dit komt omdat er ook geen persoonlijke sociale bijdrage is. Voor een seizoenwerknemer is het brutoloon identiek aan het belastbaar loon.

Conclusie. De sociale werkbonus zorgt ervoor dat inhouding voor de sociale zekerheid kleiner wordt en dat het belastbaar bedrag hoger wordt.

Belastbaar loon

Nadat we de persoonlijke socialezekerheidsbijdrage in mindering gebracht hebben van het brutoloon waarbij ook de sociale werkbonus in rekening wordt gebracht, komen we aan het belastbaar loon. Iedere Belg moet in het jaar dat volgt op het inkomstenjaar een fiscale aangifte indienen tegen het einde van de maand juni. Deze fiscale aangifte, die dus gebeurt in het aanslagjaar, zal resulteren in een belastingberekening en uiteindelijk ook een fiscale afrekening. Bij de fiscale eindafrekening wordt er rekening gehouden met onder meer de gezinsamenstelling, het feit of er in het gezin één dan wel twee inkomens zijn, de arbeidsinkomsten, de roerende en onroerende inkomsten enzovoort.

Teneinde te vermijden dat alle werknemers, wanneer zij een fiscale aangifte indienen in het aanslagjaar met een vrij zware betaling aan de fiscus zouden geconfronteerd worden, wordt er reeds in het inkomstenjaar een inhouding aan de bron toegepast: dit is de bedrijfsvoorheffing.

Bedrijfsvoorheffing

Zoals hierboven aangehaald, wordt er bij elke loonberekening een inhouding toegepast als voorschot op de uiteindelijk in het aanslagjaar verschuldigde belasting. Door het feit dat er reeds in het inkomstenjaar elke maand een inhouding gebeurt onder de vorm van een bedrijfsvoorheffing, zal er door de werknemer bij de uiteindelijke fiscale afrekening minder moeten nabetaald worden.

Het is daarom belangrijk dat bij de bepaling van het juiste bedrag van de bedrijfsvoorheffing er zo precies mogelijk wordt rekening gehouden met de eindbelasting. Wanneer er bijvoorbeeld een vermindering van de verschuldigde eindbelasting wordt doorgevoerd, zou dat in de barema's van de bedrijfsvoorheffing moeten worden toegepast. Ook met andere aanpassingen aan het belastingmechanisme moet zo nauwkeurig mogelijk rekening gehouden worden.

Impact van het Zomerakkoord

In het Zomerakkoord van de regering werd, zoals gebleken is in de voorbije weken, een belangrijke vermindering doorgevoerd van de lasten op arbeid in het voordeel

van de werkgevers. Het was immers noodzakelijk om de concurrentiekracht van onze bedrijven te herstellen en de loonkostenhandicap met de buurlanden weg te werken. Voor de vermindering van de lasten voor de bedrijven is er 5 miljard euro voorzien: 2 miljard euro voordeel voor de bedrijven door de toepassing van de indexsprong en 3 miljard euro voor de taxshift.

Er wordt in de media te weinig benadrukt dat er in het Zomerakkoord ook een tweede belangrijk luik opgenomen is, namelijk de ondersteuning van de koopkracht, zowel voor de actieven als voor diegenen die een vervangingsinkomen genieten. Over de periode 2015-2019 werd 2 miljard voorzien voor de aanpassing van de laagste sociale uitkeringen zoals pensioenen en ziekte-uitkeringen. Daarnaast is er ook ongeveer 3 miljard euro uitgetrokken voor de ondersteuning van de koopkracht van de actieven. Het gaat hier zowel om loontrekkenden, zelfstandigen als ambtenaren. In totaliteit is er dus ook ongeveer 5 miljard voorzien voor de ondersteuning van de koopkracht.

In het Zomerakkoord zijn er drie belangrijke fiscale maatregelen opgenomen die een grote impact hebben op de verbetering van het netto-inkomen van de actieven: er is de verhoging van het belastingvrij minimum, de afschaffing van de belastingschijf van 30% én de aanpassing van het kostenforfait. Wij overlopen deze maatregelen in kort. Deze beslissingen zijn ook doorgerekend in de barema's van de bedrijfsvoorheffing die vanaf 1 januari 2018 worden toegepast. Het is daarom dat elke werknemer al onmiddellijk het effect wat zijn netto-inkomen betreft zal voelen vanaf dit jaar. Dat zal ook duidelijk blijken als we de voorbeelden bespreken (tabel 2 en 3).

Verhoging belastingvrije som

Iedere belastingplichtige geniet van een belastingvrije som van 7270 euro (inkomensjaar 2017). Dit wil zeggen dat men op deze schijf van het inkomen geen belastingen betaalt. Een belastingplichtige die een gezamenlijk belastbaar inkomen heeft dat niet hoger is dan 27.030 euro kan in aanmerking komen voor een verhoogde belastingvrije som van 7570 euro (inkomsten 2017). Vanaf het inkomstenjaar 2018 wordt het bedrag aan gezamenlijk belastbaar inkomen tot waar men in aanmerking komt voor een verhoogde belastingvrije som verhoogd naar 45.750 euro. Hierdoor komen meer mensen in aanmerking voor de toepassing van de verhoogde belastingvrije som: deze bedraagt vanaf het inkomstenjaar 2018 7730 euro. De normale belastingvrije som voor de inkomsten van 2018 bedraagt 7430 euro. We moeten benadrukken dat iedere belastingplichtige die rijksinwoner is, in aanmerking komt voor de toepassing van de belastingvrije som, wat het inkomen ook mag zijn. Het is duidelijk dat vooral de lagere en de mid-

Tabel 1. Progressieve belastingschalen voor het inkomstenjaar 2017 en 2018

Inkomstenjaar 2017			
Van	tot	vast	percentage
0,00	11.070	0,00	25%
11.070	12.720	2.767,50	30%
12.720	21.190	3.262,50	40%
21.190	38.830	6.650,50	45%
38.830		14.588,50	50%
Inkomstenjaar 2018			
Van	tot	vast	percentage
0,00	12.990	0,00	25%
12.990	22.290	3.247,50	40%
22.290	39.660	6.967,50	45%
39.660		14.784,00	50%

Tabel 4. Vergelijking 2016-2018

Brutoloon in euro	12 euro	14 euro	16 euro
Netto in Q1 2016	10,14	10,70	11,25
Netto in Q1 2018	10,65	11,25	11,76
Procentueel verschil	105,03%	105,14%	104,53%

Tabel 2. Voorbeeld eerste kwartaal 2016

Uurloon	12 euro	14 euro	16 euro
Brutoloon per jaar	21. 888 euro	25.536 euro	29.184 euro
Sociale bijdragen 13,07%	- 3.089,62 euro	- 3.604,56 euro	- 4.119,50 euro
Sociale werkbonus	- 1.674,33 euro	- 810, 12 euro	0,0 euro
Totaal RSZ werknemer	1.415,29 euro	2.794,44 euro	4.119,50 euro
Belastbaar loon	20.472, 71 euro	22.741,56 euro	25.064,50 euro
Bedrijfsvoorheffing	- 2.405, 40 euro	- 3.460,20 euro	- 4.553,04 euro
Fiscale werkbonus	- 420, 00 euro	- 227,08 euro	- 0,00 euro
Netto jaarloon	18.487,31 euro	19.508,44 euro	20.511,46 euro
Netto uurloon	10,14 euro	10,70 euro	11,25 euro

Tabel 3. Voorbeeld eerste kwartaal 2018

Uurloon	12 euro	14 euro	16 euro
Brutoloon per jaar	21.888 euro	25.536 euro	29.184 euro
Sociale bijdragen 13,07%	- 3.089,62 euro	-3.604,56 euro	- 4.119,50 euro
Sociale werkbonus	- 1.951,89 euro	- 1.087,68 euro	- 223, 47 euro
Totaal RSZ werknemer	1.113,73 euro	2.516,88 euro	3.896,02 euro
Belastbaar loon	20.750,27 euro	23.019,12 euro	25.287,98
Bedrijfsvoorheffing	- 1.878,48 euro	- 2.802,96 euro	- 3.904,56 euro
Fiscale werkbonus	- 547,11 euro	- 304,88euro	- 62,64 euro
Netto jaarloon	19.418,90 euro	20.521,04 euro	21.446,06 euro
Netto uurloon	10,65 euro	11,25 euro	11,76 euro

deninkomens voordeel zullen hebben bij de optrekking van de belastingvrije som.

Belastingschaal van 30% wordt afgeschaft

In het kader van de hervorming van de personenbelasting daalt de personenbelasting door de belastingschaal van 30% te schrappen. Een groter gedeelte van het inkomen zal aan 25% belast worden. Ook deze maatregel heeft vooral een impact voor de lage en de middeninkomens. Wij geven een overzicht van de progressieve belastingschalen voor het inkomstenjaar 2017 en daarna voor het inkomstenjaar 2018 (tabel 1).

Verhoging van het kostenforfait

Voor wat de inkomsten voor 2017 betreft, geldt er een wettelijk kostenforfait. Er kan per inkomensschijf een bedrag aan kosten in aanmerking worden genomen zonder dat daar een bewijs voor moet worden voorgelegd. Er geldt evenwel een maximum van 4060 euro. Vanaf de inkomsten voor 2018 geldt er een forfait van 30% berekend op het beroepsinkomen met een maximum van 4720 euro.

Conclusie. Door de toepassing van het Zomerakkoord is er een daling van de personenbelasting. Deze maatregelen worden doorgerekend in de barema's van de bedrijfsvoorheffing.

Fiscale werkbonus

Wanneer, met toepassing van de hierboven bepaalde regels, de bedrijfsvoorheffing wordt bepaald, dan zou dit bedrag in principe in mindering moeten gebracht worden vooraleer men aan het nettoloon komt. Het is evenwel zo dat er nog een vermindering van de in te houden bedrijfsvoorheffing kan worden toegepast. Dit is de fiscale werkbonus. Er kan 28,03% worden toegepast op het bedrag van de sociale werkbonus. De uitkomst van deze berekening kan in mindering worden gebracht van de in te houden bedrijfsvoorheffing. Aangezien er verwezen wordt naar het toepassingsgebied van de sociale werkbonus geldt deze bijkomende vermindering van de bedrijfsvoorheffing ook alleen maar voor werknemers met een brutoloon van maximaal 2510,47 euro per maand vanaf 2018.

Conclusie. Door de fiscale werkbonus daalt de in te houden bedrijfsvoorheffing en stijgt het netto-inkomen.

Netto-inkomen

Na de toepassing van de bedrijfsvoorheffing, die eventueel gecorrigeerd wordt door de fiscale werkbonus, komen we aan het nettoloon dat de werknemer op zijn maandelijkse loonbon kan terugvinden.

Voorbeelden. Aan de hand van drie voorbeelden zullen we vergelijken hoe het netto-inkomen van een werknemer geëvolueerd is van begin 2016 tot 2018 (tabel 2 en 3). We nemen een voorbeeld van 12 euro, 14 euro en 16 euro per uur. Wij zijn voor wat de toepassing van de bedrijfsvoorheffing betreft, uitgegaan van een gezin met twee inkomens en met twee kinderen ten laste.

Commentaar bij de voorbeelden. Bij de voorbeelden valt onmiddellijk op dat over de periode eerste kwartaal 2016-eerste kwartaal 2018 het nettoloon van de werknemers er in belangrijke mate op vooruit gegaan is (tabel 4). Voor een loon van 12 euro stijgt het netto-uurloon van 10,14 euro per uur naar 10,65 euro. Dit is een stijging met 5,03%. Bij een uurloon van 14 euro stijgt het netto van 10,70 euro naar 11,25 euro. Dit betekent een stijging met 5,14%. En bij een brutoloon van 16 euro is er een stijging van 11,25 euro naar 11,76 euro. Dit betekent een procentuele stijging met 4,53%.

Wat is de reële impact voor de werknemers?

We moeten er natuurlijk ook rekening mee houden dat de werknemers ook de indexsprong van 2% hebben moeten ondergaan waardoor hun loon ten belope van 2% niet werd geïndexeerd. Daarnaast is het ook wel zo dat er sinds 2016 toch ook aanpassingen zijn doorgevoerd door toepassing van het indexeringsmechanisme: in de land- en tuinbouw hadden wij op 1 januari 2016 een aanpassing van 0,47%; op 1 januari 2017 een verhoging van 1,12%. Ten slotte was er op 1 januari van 2018 een indexering van 1,79%. Er is dus in totaal gecumuleerd een indexering gebeurd van 3,41% over de periode 1 januari 2016 tot 1 januari 2018. Er zijn ook conventionele aanpassingen gebeurd: in het sectorakkoord 2017-2018 werd er een aanpassing van de minimumlonen en de conventionele lonen doorgevoerd van 0,90%. Wanneer wij de slotsom maken, moeten wij vaststellen dat de werknemers een stijging hebben gekend door indexering en conventionele aanpassingen van ongeveer 4,31%. Daarnaast is er ook stijging van netto-inkomen door de toepassing van het Zomerakkoord van ongeveer 4,5%. ■